

Sygn. akt III S 153/15

POSTANOWIENIE

Dnia 29 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy
w następującym składzie :

Przewodniczący – Prezes SO Teresa Kołeczko - Waclawik

Sędziowie SO Andrzej Dyrda (spr.)

SR (del.) Roman Troll

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 29 września 2015 r.

sprawy ze skargi M. D.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym w Zabrze pod sygn. akt I Co 838/15

z udziałem Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego w Zabrze

postanawia :

oddalić skargę.

SSR (del.) Roman Troll SSO Teresa Kołeczko - Waclawik SSO Andrzej Dyrda

Sygn. akt III S 153/15

UZASADNIENIE

Skarżący M. D. 13 lipca 2015r. wniósł skargę na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie, w której żądał: stwierdzenia przewlekłości postępowania w sprawie o sygn. akt I Co 838/15 prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Zabrze oraz przyznania od Skarbu Państwa na jego rzecz kwoty 15.000 zł jak również zasądzenie od Skarbu Państwa na jego rzecz kosztów postępowania.

Uzasadniając skargę podniósł, że wniosek o nadanie klauzuli wykonalności został przesłany 30 kwietnia 2015r. a skarżący niezwłocznie usunął jego braki formalne, w związku z czym nie podjęcie przez Sąd żadnych dalszych czynności, świadczy w jego ocenie, o rażącym pogwałceniu prawa strony do rozpoznania wniosku w rozsądnym terminie.

Prezes Sądu Rejonowego w Zabrze, zgłaszając swój udział w sprawie, wniósł o jej oddalenie.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Sąd Okręgowy na podstawie akt o sygn. I Co 838/15 ustalił następujący przebieg postępowania.

4 maja 2015 roku skarżący wniósł o nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu. Tego samego dnia sprawę zarejestrowano pod sygn. akt I Co 838/15 równocześnie wzywając go do usunięcia braku fiskalnego poprzez uiszczenie opłaty w kwocie 50 zł.

Zobowiązanie to doręczono skarżącemu 22 maja 2015 roku. Opłatę uiszczył w dniu 27 maja 2015 roku.

14 lipca 2015 roku zarządzeniem Przewodniczącego przedłożono akta referendarzowi, który w tym samym dniu nadał klauzulę wykonalności zgodnie z wnioskiem.

Zgodnie z art. 2 ust.1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. z 2004r., Nr 179, poz.1843 z późniejszymi zmianami) przewlekłość postępowania zachodzi wtedy, jeżeli postępowanie w tej sprawie trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego.

Badanie, czy w konkretnej sprawie nastąpiła zwłoka w jej rozpoznaniu, nie może pomijać, że rozsądny termin postępowania musi zostać określony w świetle wszystkich okoliczności danej sprawy oraz w oparciu o następujące kryteria: złożoność sprawy, postępowanie samego skarżącego i właściwych organów, znaczenie przedmiotu postępowania dla skarżącego.(wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 22 stycznia 2013r., 51219/09; wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 25 września 2012r., 1415/11; decyzja Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 29 maja 2012r., 9848/10 Wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 22 stycznia 2013r., 28940/08) O przewlekłości postępowania nie decyduje ogólny czas trwania postępowania jak również subiektywne odczucia skarżącego, a jedynie taki przypadek, gdy postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne do jej wyjaśnienia, uwzględniając ocenę terminowości i prawidłowości czynności sądowych, ale także charakter sprawy, zachowanie strony, a w szczególności strony, która zarzuca przewlekłość postępowania. (postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 30 lipca 2013r., II FPP 9/13; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 2013 r. KSP 1/13; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 marca 2012r., III SPP 8/12). Ocena ta nie może być oderwana od obowiązku Sądu rozpoznawania wszystkich spraw wniesionych do Sądu bez nieuzasadnionej zwłoki, przy zachowaniu zasady rozpoznawania spraw według kolejności ich wpływu oraz uwzględnieniu przepisów nakazujących rozpoznawanie niektórych rodzajów spraw w ustawowo określonych terminach (postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 30 lipca 2013r., II FPP 9/13).

Zaznaczyć należy, że przewlekłość postępowania musi być następstwem okoliczności, które pozostają w związku przyczynowym z działaniem lub bezczynnością sądu. Tym samym jeżeli zwłoka wynika z zachowania strony, uczestników postępowania lub innych organów, na które sąd nie ma wpływu, a podejmuje skutecznie działania dyscyplinujące i naprawcze, zmierzające do jak najszybszego zakończenia sprawy, to nie sposób mówić o naruszeniu prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 27 maja 2013r., I ACa 36/13).

Nie można również pominąć tzw. czynnika ludzkiego. Pomimo, iż sąd ma obowiązek rozpoznania bez nieuzasadnionej zwłoki wszystkich wniesionych spraw, nie można całkowicie abstrahować od obciążenia sędziego pracą, jak również pomijać realia funkcjonowania sądów, na które to realia składa się przede wszystkim ilość i rodzajowość rozpoznawanych spraw, ale też charakter podejmowanych przez sądy czynności, za którymi stoją interesy konkretnych podmiotów i które tym samym wymagają analizy, namysłu i rozważań. (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 10 stycznia 2013r. II S 33/12; postanowienie Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 22 maja 2013r., III S 5/13).

Określając termin do długości określonych czynności, o ile ustawa nie zawiera wskazówek, należy się odwołać do wiedzy wynikającej z praktyki, orzecznictwa sądów lub przeciętnej długości postępowania w podobnych sprawach. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2013r., KSP 3/13).

Mając na względzie wskazane powyżej kryteria, Sąd Okręgowy uznał, iż nie sposób zgodzić się z zarzutem skarżącego, iż postępowanie w niniejszej sprawie jest długotrwałe z przyczyn zawinionych przez Sąd.

Czynności wykonywane przez Sąd Rejonowy były wykonywane we właściwych odstępach – od kilku dniowych do miesięcznych.

Stwierdzając brak przesłanek do przewlekłości niniejszego postępowania, Sąd Okręgowy miał na względzie, podnoszone w skardze, czasowe uregulowanie trwania tego postępowania. Zgodnie bowiem z art. 781¹ k.p.c., dodanym art. 47 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 1996 roku o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów (Dz.U. z 1996r. Nr 149, poz. 703) z dniem 1 stycznia 1998 roku, wniosek o nadanie klauzuli wykonalności sąd rozpoznaje niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 dni od dnia jego złożenia. Niemniej jednak, wobec instrukcyjnego charakteru tego terminu, jak również charakteru skargi, której nadrzędnym celem jest przeciwdziałanie rażącym przypadkom naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym w rozsądnym terminie, nie sposób uznać, aby przekroczenie tego terminu, a w szczególności uwzględnienie wniosku po upływie niewiele przekraczającym okres jednego miesiąca od usunięcia przez skarżącego jego braków formalnych, czyniło zasadnym nieuwzględnienie skargi. Pomimo, iż naruszenie normy z art. 781¹ k.p.c. w niniejszym postępowaniu niewątpliwie nastąpiło, to jednak, wobec charakteru tego terminu i skutków prawnych związanych z uchybieniem, a raczej ich braku, przy uwzględnieniu również ograniczeń natury faktycznej (ekonomicznej i tzw. czynnik ludzki), nadanie przez Sąd Rejonowy klauzuli wykonalności w terminie późniejszym niż wynikającym z art. 781¹ k.p.c., nie stanowiło rażącej przewlekłości tego postępowania, co czynić musiało zasadnym jej oddalenie.

Z przytoczonych wyżej względów na mocy art. 12 ust. 1 powołanej ustawy Sąd Okręgowy oddalił skargę jako nie znajdującą usprawiedliwionych podstaw prawnych.

SSR (del.) Roman Troll SSO Teresa Kołeczko – Waclawik SSO Andrzej Dyrda